

# UGDYMO TURINIO ATNAUJINIMAS (UTA)

---

<https://www.girkalniomokykla.lt/>

Bendrosios programos (BP) – nacionalinio lygmens ugdymo turinį reglamentuojantis dokumentas, padedantis siekti Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme nustatytų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo tikslų.

Bendrosiose programose apibrėžiami siektini ugdymosi rezultatai, nusakomos mokymo ir mokymosi turinio apimtys, detalizuojami ugdymo rezultatų pasiekimų lygių požymiai.

Ugdymo turinys atnaujinamas remiantis švietimo būklės analize.

## **ATNAUJINIMO TIKSLAS – UŽTIKRINTI AUKŠTESNĘ BENDROJO UGDYMO KOKYBĘ.**

\*Stiprinti asmens savybių ir vertybių ugdymą.

\* Sukurti sąlygas kiekvienam mokiniui pasiekti aukštesnius rezultatus, suteikiant tvirtus ir tvarius žinių pagrindus, dalykų turiniu ugdant kompetencijas

Bendrųjų programų turiniu ugdomos septynios kompetencijos. Kompetencijos – pasirengimas prasmingai veikti. Siekiant ugdyti kompetencijas svarbu užtikrinti jų ugdymo nuoseklumą ir tęstinumą, remtis mokinio individualia pažanga ir orientuotis į jo gabumus ir stiprybes. Atnaujintose dalykų bendrosiose programose atskleidžiama, kaip dalyko turiniu auginamos mokinio kompetencijos.

## **UGDYMO TURINIO ATNAUJINIMAS**

Kas keičiasi programose:

- ♦ 7 kompetencijos.
- ♦ Vaiko raidos aprašas.
- ♦ Mokymosi turinys 70 proc. mokymosi laiko. Dėl 30 proc. laiko sprendžia mokytojas.
- ♦ Atsisakyta mokymosi turinio pasikartojimo. Siekiama horizontalios ir vertikalios dermės.
- ♦ Mokymosi turinys atnaujinamas atsižvelgiant į pasaulines bendrųjų programų rengimo tendencijas.
- ♦ Integruojamosios programos integruojamos į turiniu susijusių dalykų bendrąsias programas.
- ♦ Keturi pasiekimų lygių požymiai.

# Kompetencijomis grįstas ugdymo turinys

## Komunikavimo kompetencija

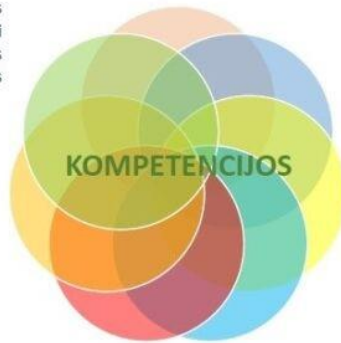
tai asmens gebėjimai kurti, perduoti ir suprasti žinias (faktus, požiūrius ar asmenines nuostatas) etiškai naudojantis verbalinėmis ir neverbalinėmis priemonėmis ir technologijomis

## Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija

asmens savimonė ir savitvarda, socialinis sąmoningumas, tarpusavio santykių kūrimo gebėjimai, atsakingas sprendimų priėmimas ir asmens rūpinimasis fizine ir psichine sveikata

## Kūrybiškumo kompetencija

gebėjimas tyrinėti, generuoti, kurti, vertinti sau ir kitiems reikšmingas kūrybines idėjas, produktus, problemų sprendimus



## Skaitmeninė kompetencija

tai asmens gebėjimas pažinti ir įvaldyti skaitmenines technologijas, kritiškai ir atsakingai naudotis jomis mokantis, dirbant ir dalyvaujant visuomenės gyvenime

## Pažinimo kompetencija

tai motyvacija ir gebėjimai pažinti save ir pasaulį, įgyjami įsisavinant [perimant] žmonijos kultūrinę patirtį. Ji apima dalyko žinias ir gebėjimus, kritinio mąstymo, problemų sprendimo, mokėjimo mokytis gebėjimus

## Pilietiškumo kompetencija

tai vertybės, nuostatos, supratimas ir praktinio veikimo gebėjimai, įgalinantys ugdytis pilietinį tapatumą ir stiprinti pilietinę galią, kartu su kitais kūrybiškai ir socialiai atsakingai kurti demokratišką visuomenę, stiprinti Lietuvos valstybingumą tarptautinėje bendrijoje

## Kultūrinė kompetencija

tai kultūrinis sąmoningumas, pagrįstas žiniomis apie savo tautos, savo šalies, Europos ir pasaulio kultūros tradicijas, kultūrų įvairovę, dabarties kultūros reiškinius

## PAŽINIMO KOMPETENCIJA:

- ♦ Dalyko žinios ir gebėjimai
- ♦ Kritinis mąstymas
- ♦ Problemų sprendimas
- ♦ Mokėjimas mokytis

## PILIETIŠKUMO KOMPETENCIJA:

- ♦ Pilietinis tapatumas ir pilietinė galia
- ♦ Gyvenimas bendruomenėje kuriant demokratišką visuomenę
- ♦ Pagarba
- ♦ žmogaus teisėms ir laisvėms
- ♦ Valstybės kūrimas ir valstybingumo stiprinimas tarptautinėje bendruomenėje

## SOCIALINĖ, EMOCINĖ IR SVEIKOS GYVENSENOS KOMPETENCIJA:

- ♦ Savimonė ir savitvardos įgūdžiai
- ♦ Empatiškumas, socialinis sąmoningumas ir teigiamų tarpusavio santykių kūrimas
- ♦ Atsakingas sprendimų priėmimas ir elgesys įvertinant pasekmes
- ♦ Rūpinimasis sveikata

## KOMUNIKAVIMO KOMPETENCIJA:

- ♦ Pranešimo kūrimas
- ♦ Pranešimo perteikimas ir komunikacinė sąveika
- ♦ Pranešimo analizė ir interpretavimas

## KULTŪRINĖ KOMPETENCIJA:

- ♦ Kultūrinis išprusimas

- ♦ Kultūrinė raiška Kultūrinis
- ♦ Sąmoningumas

### **KŪRYBIŠKUMO KOMPETENCIJA:**

- ♦ Tyrinėjimas
- ♦ Generavimas
- ♦ Kūrimas
- ♦ Vertinimas ir refleksija

### **SKAITMENINĖ KOMPETENCIJA:**

- ♦ Skaitmeninis turinys
- ♦ Skaitmeninis komunikavimas
- ♦ Skaitmeninė sauga Problemų
- ♦ sprendimas

### **Pasiekimų vertinimas ugdymo procese:**

Mokinių pasiekimų lygių požymiai aprašyti išskiriant keturis pasiekimų lygius: slenkstinį, patenkinamą, pagrindinį, aukštesnįjį.

Kai mokinių pasiekimai vertinami pažymiais, jie siejami su pasiekimų lygiais:

- ♦ slenkstinis lygis (I) – 4, patenkinamas
- ♦ lygis (II) – 5–6, pagrindinis lygis (III)
- ♦ – 7–8, aukštesnysis lygis (IV) – 9–10.
- ♦

### **MOKYKLŲ PASIRENGIMO DIEGTI ATNAUJINTAS PRADINIO, PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO BENDRAŠIAS PROGRAMAS VEIKLOS TYRIMAS**

Tyrimo ataskaita: <https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2022/06/Tyrimo-ataskaita-2022-06-10.pdf>

Kompetencijų žemėlapių pavyzdžiai: <https://drive.google.com/file/d/1QlVw0wRe-zP56EmyZMscE6WUdb4lqd-e/view?usp=sharing>

### **PATARIMAI KOLEGOMS:**

***Jdėmiai perskaityti pagrindinius dokumentus: vaiko raidos aprašą,***

*kompetencijų raidos aprašą,*

*Bendrujų programų įvadą, dalyko*

*bendrają programą,*

*bendrujų programų įgyvendinimo rekomendacijas (geriau – OneNote formatu),*

*metodinį leidinį, skirtą xxx mokytojų dalykinėms kompetencijoms tobulinti.*

- ♦ *Apgalvoti, kaip bus elgiamasi dėl 30 proc. pamokų. Numatyti*
- ♦ *tarpdalykinių temų integravimo galimybes.*

### **SVARBŪS DOKUMENTAI, NUORODOS:**

- ♦ Vaiko raidos aprašas: <https://www.mokykla2030.lt/kompetenciju-ir-vaiko->

[raidos-aprasai/](#)

- Kompetencijų raidos aprašas: <https://www.emokykla.lt/bendrasis/bendrosios-programos/atnaujintos-bendrosios-programos>
- Bendrųjų programų įvadas: <https://www.emokykla.lt/bendrasis/bendrosios-programos/atnaujintos-bendrosios-programos>
- Bendrosios programos (BP): <https://www.emokykla.lt/bendrasis/bendrosios-programos/atnaujintos-bendrosios-programos>.
- Patvirtintos BP: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/06c1f24040b711edbc04912defe897d1>.
- BP įgyvendinimo rekomendacijos: <https://www.emokykla.lt/bendrasis/bendrosios-programos/atnaujintos-bendrosios-programos>.
- Rekomendacijos dėl atnaujintų bendrųjų programų pritaikymo specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams: <https://www.emokykla.lt/bendrasis/bendrosios-programos/atnaujintos-bendrosios-programos>.
- BP įgyvendinimo rekomendacijos. Renginių įrašai: [https://www.youtube.com/playlist?list=PLb3M6Z90Z4rRf8MMXfrKj\\_2hWlkqxN9N7](https://www.youtube.com/playlist?list=PLb3M6Z90Z4rRf8MMXfrKj_2hWlkqxN9N7).
- Renginių įrašai UTA tema (vadovams, mokytojams, ekspertams, tėvams, socialiniams partneriams): [https://www.youtube.com/playlist?list=PLb3M6Z90Z4rRf8MMXfrKj\\_2hWlkqxN9N7](https://www.youtube.com/playlist?list=PLb3M6Z90Z4rRf8MMXfrKj_2hWlkqxN9N7).
- Užsienio konsultacijos: <https://www.mokykla2030.lt/uzsienio-patirtis-2/>.
- Metodiniai leidiniai mokytojams su pavyzdžiais: <https://sodas.ugdome.lt/metodine-medziaga>.
- Išorinis apibendrinamasis vertinimas: [https://www.youtube.com/channel/UCsi7QS2kbm9\\_Rw9Axc-eQFw](https://www.youtube.com/channel/UCsi7QS2kbm9_Rw9Axc-eQFw).
- Vertinimo praktikos: <https://www.youtube.com/watch?v=ec5FHR2K94U>.
- Vertinimas: ką galima daryti kitaip: <https://www.youtube.com/watch?v=jn-JH1AvLF0>.

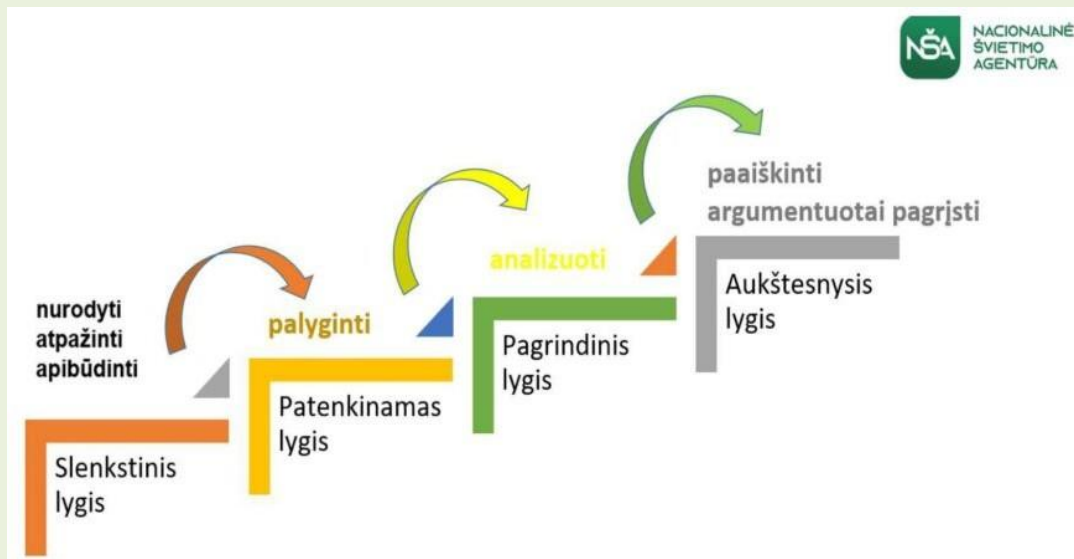
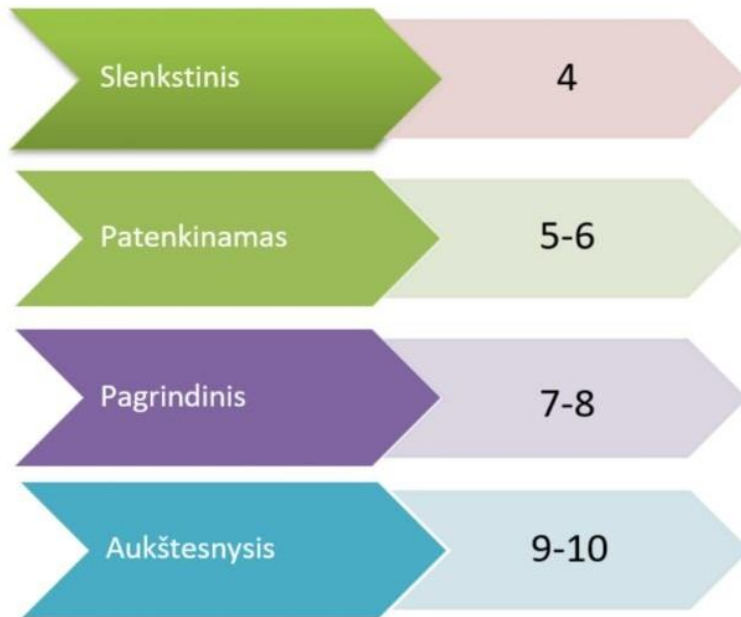
#### **KITA NAUDINGA INFORMACIJA:**

- Bakonis, E. (2017). Ugdymo turinio kaita: kas lemia sėkmę? Švietimo problemos analizė,4(160). [https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2021/10/Ugdymo-turinio-kaita\\_spaudai.pdf](https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2021/10/Ugdymo-turinio-kaita_spaudai.pdf)
- Bruzgelevičienė, R. (2020). Ugdymo turinio kūrimas mokyklos lygmeniu: galimybės ir iššūkiai. Vilnius: Nacionalinė švietimo agentūra. [https://smsm.lrv.lt/uploads/smsm/documents/files/teisine\\_informacija/ugdymo-turinio-kurimas-mokykliniu-lygmeniu-ramute-bruzgeleviciene.pdf](https://smsm.lrv.lt/uploads/smsm/documents/files/teisine_informacija/ugdymo-turinio-kurimas-mokykliniu-lygmeniu-ramute-bruzgeleviciene.pdf)
- Lambert, L. (2011). Lyderystės gebėjimai ir tvari mokyklų pažanga. Vilnius: Švietimo aprūpinimo centras.
- Nacionalinė švietimo agentūra (2021). Teminiai infografikai. <https://www.mokykla2030.lt/infografikai/>
- Nacionalinė švietimo agentūra (2021). Pasirengimo diegti atnaujintas bendrąsias programas įsivertinimo kriterijai. [https://www.mokykla2030.lt/wp-content/uploads/2021/10/PASIRENGIMO-DIEGTI-ATNAUJINTAS-BENDRASIAS-PROGRAMAS-ISIVERTINIMO-KRITERIJAI\\_v13-su-priedais.pdf](https://www.mokykla2030.lt/wp-content/uploads/2021/10/PASIRENGIMO-DIEGTI-ATNAUJINTAS-BENDRASIAS-PROGRAMAS-ISIVERTINIMO-KRITERIJAI_v13-su-priedais.pdf)

- ♦ Nacionalinė švietimo agentūra (2022). Rekomendacijos dėl atnaujintų bendrųjų programų pritaikymo specialiujų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams.  
<https://www.emokykla.lt/bendrasis/bendrosios-programos/atnaujintos-bendrosios-programos>
- ♦ Nacionalinė švietimo agentūra (2022). Mokyklų pasirengimo diegti atnaujintas pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrąsias programas veiklos tyrimo ataskaita. <https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2022/06/Tyrimo-ataskaita-2022-06-10.pdf>
- ♦ Paulikė, K. (2022). Kaip mokyklai sėkmingai pasiruošti ugdymo turinio atnaujinimui. [www.svietimonaujienos.lt/kaip-mokyklai-sekmingai-pasiruosti-ugdymo-turinio-atnaujinimui/](http://www.svietimonaujienos.lt/kaip-mokyklai-sekmingai-pasiruosti-ugdymo-turinio-atnaujinimui/)
- ♦ Tėvams apie UTA.  
[https://docs.google.com/presentation/d/17Pofbe6LaKyRg0318KlIc\\_sljVWWEqe\\_/edit?usp=sharing&oid=101040787861246623766&rtpof=true&sd=true](https://docs.google.com/presentation/d/17Pofbe6LaKyRg0318KlIc_sljVWWEqe_/edit?usp=sharing&oid=101040787861246623766&rtpof=true&sd=true)
- ♦ [www.mokykla2030.lt](http://www.mokykla2030.lt)

***KOMPETENCIJOS - NESKAIDOMA ĮGYTŲ ŽINIŲ, ĮGŪDŽIŲ, GEBĖJIMŲ, VERTYBINIŲ NUOSTATŲ VISUMA.***

## Pasiekimų lygiai



Informacija atnaujinta

2023-04-04